

ELS ORIGENS DE CATALUNYA

Pàg. 62

1.- Pinta de color verd clar la Catalunya Vella i de color groc la Catalunya Nova. Situa aquests noms en el mapa i situa-hi també la ciutat de Roses.

2.- Quin paper van tenir els comtes de Barcelona en la formació de Catalunya?

3.- Per què a partir del segle XI, a Europa, es va començar a utilitzar el nom de **catalans** ?

Pàg. 64

4.- Qui va expulsar els àrabs del nord de Catalunya a principis del segle IX ?

5.- Per què aquesta zona va ser anomenada Catalunya Vella ? Qui la controlava ?

6.- Què era la Catalunya Nova ?

7.- Què vol dir que la població es va **islamitzar**?

8.- Què eren les alqueries ?

9.- Què va passar quan el califat va desaparèixer ?

10.- Com es defensaven dels atacs dels comtes catalans ?

Pàgs. 66-67

1.- Per què Carlemany va crear la Marca Hispànica ?

2.- Quin territori ocupava ? Com s'organitzava ?

3.- Què va fer Guifré el Pelós ? Què va suposar aquest fet ?

4.- Què va passar l'any 985 ? Què va fer el comte Borrell II ?

5.- Per què Borrell II es va independitzar dels monarques francs ?

6.- Observa el mapa de la pàg. 67 i contesta :

a. Quins comtats catalans hi ha en aquest mapa ?

b. Quin és el comtat del mapa que té un territori més extens ? ...

c. Quins eren els comtats que, pels vols de l'any 1000, tenien frontera amb el territori islàmic ?

7.- Què varen fer els comtes catalans per repoblar els territoris conquerits als musulmans ?

8.- Quina era la situació dels pagesos que vivien en aquestes noves terres ?

Pàgs. 68-69

1.- Què va passar a principis del segle XI a Catalunya ?

2.- En què va consistir el procés de feudalització de Catalunya ? (Per què els governadors varen voler imposar la seva autoritat sobre els comtes?)

2a.-Quines conseqüències va tenir aquest procés?

-

-

a. En què es van convertir els governadors anomenats pels comtes ?

3.- Què va fer el comte Ramon Berenguer ?

4.- Què va passar a principis del segle XI a la zona musulmana ?

5.- Què eren les paries ?

6.- Què varen fer els comtes catalans aprofitant la feblesa militar dels musulmans?

7.- On es troba Occitània ?

7a.- Com van poder els comtes catalans ocupar aquest territori?

Pàg. 70-71

1.- Com es va produir la unió de Catalunya i el regne d'Aragó ?

2.- Per què Peronella apareix en el dibuix de la pàg. 70 amb una corona reial i un ceptre i, en canvi, Ramon Berenguer no en du ?

3.- Quin és el primer text literari escrit totalment en català?

Pàg. 72

1.- A què s'anomena repoblament ?

2.- A qui va atorgar el rei les terres de la Catalunya Nova ?

3.- Qui eren els pagesos de remença ?

4.- Què eren les cartes de poblament ?

5.- Qui eren els mudèjars?

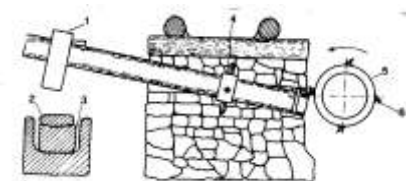
6.- Com els tractaven els cristians?

Pàg. 73

1.- Per què a partir del segle XI hi va haver una millora en les condicions de vida de la població ?

2.- Què eren les ferreries ?

3.- Què era la farga ?

4.- Per què les ciutats varen créixer ?

5.- Què era el raval?

6.- Quina activitat comercial es va establir entre Al-Andalus i Europa ?

7.- Com era la vida de les dones pageses ?

Pàgs. 74-75

1. Quan es va desenvolupar l'art romànic a Catalunya ?

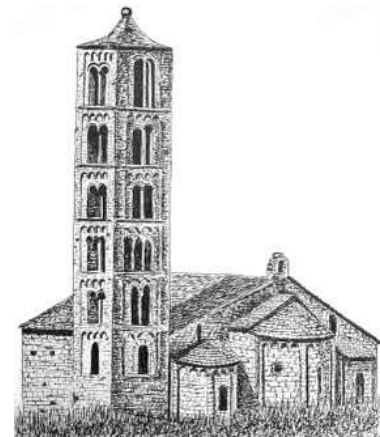
2.- Quins grups socials el van promoure ?

3. Quines són les característiques de les esglésies del romànic català ?

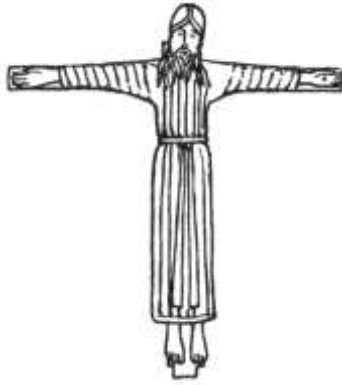
-
-
-
-

4.- Escribeu totes les característiques d'una verge romànica.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

5.- Escribe totes les característiques d'un crist romànic.

-
-
-
-
-
-

6.- Quina és la millor portalada del romànic català ?

7.- On podem trobar les millors pintures murals ?

SINTEITZA

1.- Quina zona de Catalunya va estar ocupada molts anys pels musulmans ? Quins regnes de taifes s'hi van crear ?

2.- Com es van crear els primers comtats catalans independents dels francs ?

3.- Com es va dur a terme la reconquesta del territori català ? Com es va repoblar ?

4.- Quin territori varen ocupar els comtes catalans a l'altra banda dels Pirineus?

5.- Com es va formar el regne de la Corona d'Aragó ? Qui en va ser el primer rei ?

6.- **APRENC A COMENTAR UNA PINTURA ROMÀNICA**

- a. Fixa't en la pintura i identifica a quin número corresponen les parts següents :
  - 1.
  - 2.
  - 3.
  - 4.
  - 5.
  - 6.
- b. Descriu com hi és representada la figura del Crist.
- c. Quins colors presenten les figures ? ...
- d. Com estan contornejades ? ...
- e. Creus que hi ha perspectiva ? ... Són figures planes ? ...
- f. Totes les figures tenen la mateixa mida ? ... Es respecten les proporcions? ...
- g. Les figures tenen moviment ? ...
- h. Creus que el rostre de Jesús és expressiu ? ...
- i. Quins elements ornamentals hi surten ?
- j. La finalitat de les pintures és eminentment didàctica. Què significa ?

- k. Quin missatge creus que el pintor volia transmetre als fidels ?

- l. Com es diu aquesta figura ?

ELS MITES FUNDACIONALS DE CATALUNYA

Conta la llegenda que el comte de Barcelona Guifré I va acudir en ajuda del rei Carles el Calb, el seu senyor, per derrotar els normands que atemorien el regne. Quan Guifré al capdavant d'un exèrcit de catalans va arribar a la batalla, els francs ja es batien en retirada. L'entrada dels catalans va capgirar el resultat de la batalla i els normands van ser derrotats. En la lluita, però, Guifré va ser ferit al pit amb una llança.

Portat a la tenda, va ser visitat pel rei. Guifré estava desolat i va dir al rei que no plorava pel dolor de la ferida, sinó pel fet que en el seu escut, daurat i llis, no hi tenia cap divisa de noble que, d'altra banda, tantes vegades li havia demanat. Aleshores, el rei va mullar repetidament quatre dits de la mà dreta en la sang de la ferida del comte i els passà per l'escut daurat. Algunes versions expliquen que Guifré va morir satisfet i d'altres, que es va recuperar i va portar a Catalunya el nou **escut**.

QUÈ HI DIUEN ELS HISTORIADORS?

L'origen del nom Catalunya

L'origen del nom *Catalunya* és encara desconegut. Per a alguns estudiosos ve de *Laketani*, nom d'un poble iber que habitava entre el Maresme i el Barcelonès. Per a altres prové del nom àrab *Talunya*, una localitat situada entre Osca i Lleida.

Les quatre barres

Segons els historiadors, l'any 1150 és quan apareixen per primera vegada les barres en un segell del comte de Barcelona i no és fins ben entrat el segle XIII quan es fixen en quatre les barres de l'escut de Catalunya.

Naixien així les **quatre barres** de l'escut i la bandera dels comtes de Barcelona. Aquests símbols més tard van ser propis de tots els territoris de la Corona d'Aragó (Catalunya, País Valencià, Balears i Aragó).

- 1.- D'on prové, segons els historiadors, el nom de Catalunya ?
- 2.- Contra qui lluitava el rei de França Carles el Calb ?
- 3.- Què va fer el comte Guifré I ?

4.- Per què plorava el comte Guifré a la tenda ?

5.- Què va fer el rei ?

6.- Què li va passar al comte Guifré ?

7.- Quan varen aparèixer les 4 barres, segons els historiadors ?